

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

5. Frutex rosarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

non exigitur huius ratio non est, ut pecuniam omnem erogat, sed ut, si opus, malit animam parcere quam pecunia, & multò promptius mendicis esse velit quam Dei inimicus. Non enim animam pro pecuniâ, sed pecuniam pro animâ deponere convenit, seu sponte largiendo, seu patienter amittendo. Et hoc esse signum prædestinationis affirmamus. Huc nos non tantum Christiana fides, sed & ratio ducit.

§. I.

Silpon & Bias amisit omnia bonis, se nihil amisisse dicebant.

Silpon captâ patriâ, ereptis liberis, amisâ uxore, cum ex incendio publico solus & tamen beatus exiret, interroganti Demetrio, nunquid omnia perdidisset; Nihil, ajebat, perdidit; omnia mea sunt mecum. Idem, amisit omnibus, ausus est dicere Bias: pectore enim illa gestabat, non humeris, nec oculis videnda, sed animo æstimanda. Hoc generosi pectoris nota sit in idololatrâ, in Christiano certâ prædestinationis signum est ad vitam. Ille Christo facit stipendia, qui cum amisit plurima, dicere tamen audeat: Omnia mea mecum porto: Deus meus, & omnia.

Sanctissimum virum, Franciscum Assisiatem accepimus, noctes ipsas, quattuor verbulorum horum commentatione & creberrimâ repetitione, summâ cum animi sui voluptate transigisse. Sanctissimum hunc virum liceat imitari, & in omni egestate gloriarî: *Deus meus, & omnia.* Alii alia quarant, alia desiderant, aliis oblectentur: unum ego Deum quero, Deum desidero, Deo meo delectabor, *ô Deus meus, & omnia!* opes aliis & honores, voluptates aliis universas relinquo: Deum ego habeam, & omnia habeo. Totos ego aliis mundos concedo; aureos & gemmeos montes non invideo; exquisitissimas eorum delicias non ambio; mihi Deus meus est omnia. Nihil ita bonum, nihil ita pulchrum aut jucundum est, quin summum illud, & primum, ac supremum bonum, & melius, & pulchrius, ac amenitate incomparabili sit jucundius, *ô Deus meus, & omnia!* quam me varia sepe accendunt desideria, quam diversis quandoque ignibus ardeo, quam multis æstuo cupiditatibus? ita ut cum lunatico illo adolescente, modo in ignem, modo in aquam rapiat. Sed quænam illa tanta bona sunt, quæ ego tam anxie appeto? heu vana, fluxa, sæpe turpia, & quæ non possunt esse diuturna, sic ut suum dominum & amatorem vel moriendo prævertant, vel deserant mortentem, Deus meus, amor meus, gaudium meum, & mea omnia, quid tandem est quod appetere possim, cuius loco non tu mihi sis, ô Deus, & sis omnia? mihi cibus, mihi potus, mihi quies, mihi gaudium & voluptas, meus mihi maximus honor est Deus, Deus mihi omnia, & plus quam omnia. Nam etsi cibus, quos inhio, vesci: potu, quem cupio, refici: voluptate, quam ardeo, frui liceat: quid tamen istud vesci, quid istud frui est & refici? *Deus meus, & omnia,* te frui, à te refici, est perfectissimè recreari, est frui omnibus bonis. At interim perimit labor, dolor affligit, curæ distrahunt, opes minuunt, favor subtrahitur, vita decrefeit, homines turbant & exagitant. Nihil horum verior, proclamat Paulus, nec facio animam meam pretiosorem quam me, dummodo consummam cursum meum. Neque enim hæc omnia, etiam si simul ingruant, mala sunt, si summum illud bonum opituletur, Deus: *Deus meus, & omnia.* Tu mihi ô bone Deus, ô bonitas, in ipsis laboribus es quies, in doloribus voluptas, in curis securitas, in paupertate vera es opulentia; tu mihi ab omni hominum insultu, propugnaculum es tutissimum, tu mihi, quicquid malorum fugiam, es refugium; tu mihi es omnia, quæcumque tandem desiderare possim, vel optare. Quid impuros rivulos sectemur? ipsum fontem habemus, eumque limpidißimum: Deum habemus, omnia habemus, quæcumque habere concupiscimus. Si quem

Matth. 17. vers. 15.

Act. 20. vers. 24.

A paupertas flagellat, si cui fortuna irascitur, minus quidem is gaudet, sed & dolet minus: suum ab hoc fortuna repetere non potest, nec alienum mors auferre.

§. II.

Hic tamen eo modo pauperi, felicitate non cedit dives ille, cui cum plurimum bonorum possideat, nihil amat: opes arcâ claudit, non corde; tristitiâ nequaquam extringendus, etsi perdat universa. Nam sine dolore amittitur, quicquid sine amore possidetur: Quæ verò ardentè diligimus habita, graviter suspiramus ablata, ait D. Gregorius. Bonum quo quis verè bonus est, nemo invito accipit, nemo amittit invito, bonum est quod enim censendum non est, quod eripi potest. I. nunc, Sathan, & tabellarium te finge, nondum omnis patientissimi Jobi familia est extincta, etiamnum vivunt, qui renunciare possunt omnibus: Curte ergo, nuncia tali, clama altum: Res tua & pecunia tua omnis est perditâ.

B Responsum nunc audi: Nisi ego illam fortassis, illa me perdidisset; jam in viâ ad cælum ero expeditior. Exoneravit me Deus, caro quidem sed periculoso pondere, & tutiore posuit loco; damnum non putabo, quod Deus mihi voluit esse remedium. Et cur me frustra & vanè affligerem? habui ista tanquam perditurus: nunc ego magis meus sum, cum ista non sunt mea amplius. Auditis Christiani, audis Orciniana vulpes? sic sentit, sic & loquitur, quicquid cælo prædestinatus est, nec unquam tantum bonorum potest perdere, quæ liberam hanc vocem retineat: Jactura non est, sed veritas, cum lucrum ingens dispendio levi comparamus, cum terræ glebulis mercamur cælum.

V. PRÆDESTINATIONIS SIGNVM.

SYMBOLVM V.

FRYTEX ROSARVM spinis septus undique. Per Symbolum V. quem monstratur Afflictio perpetua, & exercitatio cum Tribulatione. Abraham Evangelico epuloni in flammis hoc signum opponit: Recordare sibi, quia recepisti bona in vita tua, Lazarus, similiter malis; in vitâ tuâ lætabaris, Lazarus cruciabatur: nunc tu cruciarius, lætatur Lazarus. Sic vertuntur vices certâ Dei lege. Patiendum est, aut hic, aut ibi in alio prorsus orbe & verè novo. Alterutrum nunc maturè eligendum; nemo evadit. D. Chrysostomus, Quem videris, inquit, virtutis studiosum; innumeris tamen affligi molestin, beatum hunc puta, ut qui commissa peccata hic diluat, & illic paratam habeat mercedem.

Impossibile est ut qui malis indixerit bellum, pressuris careat. Nefas est pugilem Dei vacare deliciis, non licet epulari luctantem: luctamen enim sunt præsentia omnia, certamen, bellum, pressura, angustia, stadium: aliud est quietis tempus, hoc ærumnis deputatum est atque sudoribus. Nullus, ubi ad certamen se exiit, unctusque est, requiem querit. Si enim requiem queris, cur te exiisti? cur libidinibus ac naturæ bellum indixisti? Nihil horum te perturbet, siquidem illi in quiete, tu in tentationibus vivas. Alioquin erroris damnandam est beati Jacobi hortamen: Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incidieritis. Nihil eo infelicis, cui nihil evenit adversi. Argumentum est talem à Deo contemni ut imbellem & ignavum. Amphitheatrum honoris est, inter adversa luctari. Certa beatitudinis testera est, posse in perpessionibus gaudere, & circumstantibus undique malis, hilarem cælo animum attollere, etsi per genas copiosæ fluant lacrymæ. Scivit equidem Christus nos ingenti ærumnarum acervo locupletes, gaudium solidum, præter spem futuræ mercedis, cædis habere nullum. Et tamen tanquam beatis: GAV-DETE, ait, ET EXULTATE. At nos, quoties vanè lamentamur

§. II.

mentamur cum affligimur? saepe puerilem in modum querimur, ac ad omnem panem ictum trepidi expavesimus, nec agnosimus paternam Dei & medicam manū vulnerantis, cum tamen & pueri sciunt, vulnus quod a chirurgo est, medicamentum esse & initium valetudinis. Ut medeatur & sanet, vulnerat Deus, non ut jugulet. Testis horum beatus Petrus: si quid patimini, ait, propter iustitiam, beati: Hæc est enim gratia, si propter conscientiam sustinetis quis tristitias, patiens iniuste. Quæ enim est gloria, si peccantes & colaphizati suffertis: sed si bene facientes patienter sustinetis, hæc est gratia apud Deum. Ita & beatus Gregorius: Sæpe contingit, inquit, ut electus quisque, qui ad æternam felicitatem ducitur, continuâ hinc aduersitate deprimatur. A cunctis despiciabilis cernitur, & huius mundi gratiâ indignus æstimatur: sed tamen ante occultis iudicis oculos virtutibus emicat, vitæ meritibus coruscet, honorari meretur, despici non refugit; corpus continentia afficit, solâ in animo dilectione pinguefcit, mentem semper ad patientiam præparat, & erectus pro iustitiâ de perceptis contumeliis exultat.

§. I.

Deus hominibus in dilectione non nutrit, experitur, indurat, sibi illum præparat, ita tamen ut simul ei promittat: Cum transferis per aquas, tecum ero, & flumina non operient te: cum ambulaveris in igne, non combureris, & flamma non ardebit in te. Nimirum in undas immittit nos Deus & in flammam, uti finit & mergi, assu suos explorat & gelu, sed quos ad vitam prædestinavit, non comburi permittit aut submergi. Fidelis Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione proventum, ut possitis sustinere.

Eximie, si quisquam, de hac prædestinationis notâ videtur sensisse Ludovicus Blovius, qui plenissime affirmans: Non est ullam, inquit, certum signum divine electionis, quàm si quis afflictionem, vel quidquid adversorum à Deo immittitur, non tantum repugnet, sed submissè atque patienter sustineat, cum homini utilis nihil eveniat quàm AFFLIGI. Et hic est ille inestimabilis gemmæ annulus, quo Deus desponsam sibi animam donat. Tanti est, vel minimam molestiam pro Deo perpeti, ut Chrysostronus vel decretum proclamat: Nihil esse melius, quàm male pati propter Deum. De torrente nunc electi bibunt in viâ, propterea caput exaltabunt in celo. Nunc deprimuntur & calcantur, ut olim affligant & extollantur ad instar palmatum. Vult nos Deus probè scire, arduum esse bonum, & infinitum quod quarimus, pro quo obrinendo laboramus, ut verissime dixerit Marcus anachoreta: Deus confectus imbecillitatis nostræ, nemini solet magni quid conferre, nisi præviâ calamitate. Mosen Deo vocanti obtempantem, & aulâ egressum, glomeratâ clade invalerunt paupertas, ignominia, cõtempus, infidia regis, pericula mortis, fuga, exilium. Electos Dei cernimus, inquit Gregorius, & pia agere & crudelia pati: hinc ergo colligitur, districtus iudex quantâ illic feriat districtione quos reprobat, si cruciat quos amat. Erras, mi Christiane, erras, si cogitas te integrum & non bene contentum, perventurum ad cælum. Circumspice, & videbis, quod plerumque qui ditiores sunt virtutum, locupletiores sunt afflictionum: qui vitis opulenti, crebro etiam numis & fortunæ favore. Nimirum pecudes macello destinatæ, liberimè saltant per pascea, aliis in opere sudantibus: sic & homines cælo assignati, non lascivium in pratis, sed hinc illinc gemunt in angulis, adeo ut verissime quoque Ludovicus Blovius ex magni viri ore pronunciet: Quemcumque Deus potioribus donis exornare sublimiterque transformare decrevit, cum non blande & molli ter lavare, sed totum in mare amaritudinis immergere consuevit.

1. Pet. 7. vers. 14. 1. Pet. 2. vers. 19. Electus enim continet ad veritate deprimatur ante iudicis oculos vitæ meritibus coruscet.

1. Cor. 10. vers. 13. Est enim certum signum divine electionis, quàm si quis afflictionem, vel quidquid adversorum à Deo immittitur, non tantum repugnet, sed submissè atque patienter sustineat, cum homini utilis nihil eveniat quàm AFFLIGI.

Pa agere & crudelia pati.

Quis ditiores sunt virtutum, locupletiores sunt afflictionum.

Alenus & Hippocrates retinere docuerunt animam & fovere, Christus odisse docuit & perdere, ita ut quod dixisse fertur Themistocles, omnes olim cœlestes sint dicturi: Perieramus, nisi periissemus. Plurimis saluti est, perire: revera multi male perierant, nisi à Deo perdit bene periissent. Hinc Paulus, cum perditus aliis, sibi tunc maximè restitutus videbatur: Placito mihi, ait, in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo: cum enim infirmor, tunc potens sum. Bernardus quaerendo Deo quasi fatigatus: Circumire, inquit, possum Domine cælum & terram, mare & aridam, & nusquam te inveniam, nisi in cruce. Ibi dormis, ibi pascis, ibi cubas in meridie. Igitur Dominum servi sequamur, & brevi molestiâ cruciatu æternos redimemus. Athanasius ab Juliano Apostorâ in exilium abire iussus, cum Alexandria illacrymantes circa se cerneret Christianos: Bono animo, inquit, estote, nebula enim est, quæ brevi evanesceat. Verè nebula solum est, quidquid horrois habet hæc vita, sed nebula brevi dissipanda, per æternam serenitatem. Prisci, si qui ex illis laboriosi, nullum diem volebant esse sine lineâ: Christiani, quotquot probi ex illis, nullum diem ire cupiunt sine nubeculâ, ut habeant semper quod amore sui Domini patiantur. Iobis cælum fuit non tantum pubulum, sed & ferricum, & tamen omnem patientiæ speciem, uti Tertullianus loquitur, adversus omnem diaboli vim expunxit, quem non abacti greges, non filii uno ruinæ impetu adempti, non corporis cruciatu à patientiâ exclusi. Quale in illo vito feretrum Deus de diabolo extruxit? quale vexillum gloriæ erexit? cum ille homo ad omnem acerbum nuncium nihil ex ore promeret, nisi DEO GRATIAS? quid ridebat Deus. Quid? dissecabatur Satan. Hinc omnia duplicia recuperavit. Itaque dum patimur, grandis passu in patriam proficiscimur.

2. Cor. 12. vers. 10. Placito mihi, ait, in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo: cum enim infirmor, tunc potens sum. Bernardus quaerendo Deo quasi fatigatus: Circumire, inquit, possum Domine cælum & terram, mare & aridam, & nusquam te inveniam, nisi in cruce. Ibi dormis, ibi pascis, ibi cubas in meridie. Igitur Dominum servi sequamur, & brevi molestiâ cruciatu æternos redimemus. Athanasius ab Juliano Apostorâ in exilium abire iussus, cum Alexandria illacrymantes circa se cerneret Christianos: Bono animo, inquit, estote, nebula enim est, quæ brevi evanesceat. Verè nebula solum est, quidquid horrois habet hæc vita, sed nebula brevi dissipanda, per æternam serenitatem. Prisci, si qui ex illis laboriosi, nullum diem volebant esse sine lineâ: Christiani, quotquot probi ex illis, nullum diem ire cupiunt sine nubeculâ, ut habeant semper quod amore sui Domini patiantur. Iobis cælum fuit non tantum pubulum, sed & ferricum, & tamen omnem patientiæ speciem, uti Tertullianus loquitur, adversus omnem diaboli vim expunxit, quem non abacti greges, non filii uno ruinæ impetu adempti, non corporis cruciatu à patientiâ exclusi. Quale in illo vito feretrum Deus de diabolo extruxit? quale vexillum gloriæ erexit? cum ille homo ad omnem acerbum nuncium nihil ex ore promeret, nisi DEO GRATIAS? quid ridebat Deus. Quid? dissecabatur Satan. Hinc omnia duplicia recuperavit. Itaque dum patimur, grandis passu in patriam proficiscimur.

Nec voluit ulli diem præterire sine molestiâ ut habeat quod amore Dei patiantur: Lib. de patientiâ. c. 13.

§. III.

Diversæ ad cælum viæ sunt, tutissima est omnium & certissima, regia via crucis. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Et uti vasa figuli probantur, sic homines iustos tentatio tribulationis: sed in fornace ardet palea, aurum purgatur; illa in cinerem vertitur, illud sordibus exiit. Fornax est mundus, aurum iusti, ignis tribulatio, artifex est Deus. Quod si auro vox sit & sensus, sic loquetur: Quod vult ergo artifex, facio; ubi me ponit artifex, tolero. Ardeat licet palea ad incendendum & confamendum me, illa in fumum abit, ut ego sordibus caream. Videte ergo paleam, videte & vos qui aurum estis; in eodem igne palea fumat, aurum rutilat; in eadem afflictione improbus blasphematur, affligitur, in eadem afflictione probus blasphematur, in eadem afflictione creditur, inde roboratur. Crescit ad adversis agitata virtus. Nimirum mihi ab orbis incuriabilibus omnes Dei amicos, & in omnibus hanc prædestinationis notam reperies. Deus tenuit eos, & invenit illos sap. 3. v. 3. dignos se. Abraham exercetur variè & affligitur, Joseph à fratribus venditur, David à filio iniquissima patitur: Hætas serrâ mediis secatur, Ezechias eliso cerebro per saxa rapitur, lapidatur Hieremias, Michæas gladio feritur, Amos secundum tempora clavo transfigitur, Daniel leonibus objicitur, Naboth saxis obruitur, Eliseus deridetur, Job ulcerosus, etiam conspuitur, Tobias excœcatur, Sulanna innocens damnatur. Paucos dixi. Et quid malorum non subit Paulus? Apostolorum ceteri flagellantur, crucifiguntur, necantur. Nemini suorum parcat Deus, quem enim diligit Dominus castigat, flagellat autem omnem filium quem recipit, omnem, omacm. Omnes enim qui pie volumus vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur.

Via enim crucis est via tutissima ad cælum. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Et uti vasa figuli probantur, sic homines iustos tentatio tribulationis: sed in fornace ardet palea, aurum purgatur; illa in cinerem vertitur, illud sordibus exiit. Fornax est mundus, aurum iusti, ignis tribulatio, artifex est Deus. Quod si auro vox sit & sensus, sic loquetur: Quod vult ergo artifex, facio; ubi me ponit artifex, tolero. Ardeat licet palea ad incendendum & confamendum me, illa in fumum abit, ut ego sordibus caream. Videte ergo paleam, videte & vos qui aurum estis; in eodem igne palea fumat, aurum rutilat; in eadem afflictione improbus blasphematur, affligitur, in eadem afflictione probus blasphematur, in eadem afflictione creditur, inde roboratur. Crescit ad adversis agitata virtus. Nimirum mihi ab orbis incuriabilibus omnes Dei amicos, & in omnibus hanc prædestinationis notam reperies. Deus tenuit eos, & invenit illos sap. 3. v. 3. dignos se. Abraham exercetur variè & affligitur, Joseph à fratribus venditur, David à filio iniquissima patitur: Hætas serrâ mediis secatur, Ezechias eliso cerebro per saxa rapitur, lapidatur Hieremias, Michæas gladio feritur, Amos secundum tempora clavo transfigitur, Daniel leonibus objicitur, Naboth saxis obruitur, Eliseus deridetur, Job ulcerosus, etiam conspuitur, Tobias excœcatur, Sulanna innocens damnatur. Paucos dixi. Et quid malorum non subit Paulus? Apostolorum ceteri flagellantur, crucifiguntur, necantur. Nemini suorum parcat Deus, quem enim diligit Dominus castigat, flagellat autem omnem filium quem recipit, omnem, omacm. Omnes enim qui pie volumus vivere in Christo Iesu, persecutionem patientur.

§. IV. At

LEXEL
115
11
VII
10

S. IV.

AT hoc habet pro certo omnis qui te colit (ô Deus) quod vita eius, si in probatione fuerit, coronabitur: quia post tempestatem tranquillum facis, & post lacrymationem & fletum, exultationem infundis. Ergo beatus homo qui corripitur à Deo. Si enim sustinemus & conregnabimus. Quare nemo flagellari timeat, sed timeat exhauriri. Ad hereditatem æternam flagellis erudimur, ne dum delectamur in viâ, obliviscamur quod desiderabamus in patriâ. Si exceptus es à numero filiorum. Noli esse iniquo sensu & puerili, ut dicas: Plus amat pater meus fratrem meum, quia si me movero contra ejus iustionem, flagella invenio. Potius gaude sub flagellis, quia tibi serratur hereditas: illis ad tempus parcat, quos in æternum damnabit. Tanquam peram œna prata ad carcerem venit, qui per præsentis vitæ prospera ad interitum currit. Observant aliqui rosam juxta allium plantatam reddi fragrantior. Suas habet & cælestis hortulanus fragrantissimas rosas, homines paradiso destinatos. Has ipse rosas plerunque sic plantat, quo enim quisque probior, hoc in eum improborum insultus audacior, hoc etiam variarum ærumnarum incurtus crebrior. Sic fragrantia rosarum, allii fetoribus est acuenda. Quin & hoc ajunt, rosam quæ per artem sine spinis nascitur, etiam sine odore esse: virtutum odor, præsertim patientiæ, fragrantia nulla est, ubi nulli sunt rerum adversarum aculei. Nemo sanè quantum profecerit nisi inter adversa cognoscit: nondum se nosse cœpit, qui necdum cœpit esse miser. Nostri lucent stellæ, de die latent, sic vera virtus quæ sepe in prosperis non apparet, in adversis eminet. Nec tam placent cælesti Domino famuli rebus præclare gerendis, quam adversis alacriter & cum fiducia perferendis. Aquila pullos suos objectu soli explorat, metalla argentarius coriculâ, Christus famulos suos camino afflictionis. Præ Romanis ergo potiori nos jure dicimus: Et facere & pati fortia, hoc Christianum est: nam quâ viâ caput præcessit, hac subsequendum est membris.

Tob. 3. v. 21. & 12.
Iob 1. v. 17.
2. Timot. 2. vers. 12.
Ad gremi-
tatem eter-
nam fla-
gellis eru-
ditur, ne
delectatio-
ne in viâ,
oblivisca-
tur quæ
desiderat
in patriâ:
S. Greg. in
Iob 5.

Quantum
profecerit
nisi inter
adversa
cognoscit.

A formetur ad sapientiam, cui conformetur ad decorem, quo fruatur ad jucunditatem. Animus hoc cibo pascitur, quoties cum Hieremiâ propheta fucclamatur? Inveni sunt sermo Hier. cap. 23. nes tui, & comedi eos, & factum est mihi verbum tuum in gaudium & in lætitiâ cordis mei. Nam D. Chrysostomo teste, uti elurire signum est valetudinis in corpore, sic hom. 14. in amare divina eloquia, indicium maximum sanitatis in animâ.

S. I.

ET quis eum credat valere animo, qui ad versus à Is non va-
veritate aures, ad fabulas laxissimè sunt excurrere, let animo
& dum in templis vitia verbis castigantur, ille factis do- qui dum
mi exerceat, & in pia exhortationis vicem, vel calicem vicia ver-
trahit, vel fritillum & tesserâs movet, aut otiosus ambu- bis casti-
lantiunculis diem imminuit, aut cum canibus agros & templis, gantur in
silvas pererrat; aut dum concionator in suggestu sudat, tesserâs
ipse languidissimus dormitor, adhuc dum inzer plu- movet.
mas volutatur, nec erubescit somniculosus glis, à sole
jam panè meridiano, in plumo sepulchro deprehen-
di. Turpe est de Christianis hoc scribere, sed longè tur-
pius Christianos hoc facere. Hæc signa non sunt nisi per- Sed signa
euntium: longè aliis noscuntur prædestinati. Factum est dat per-
autem, ait Iucas, cum turbe irruerent in eum, ut audiret-
verbum Dei &c. Non synagogis aut templo, sed nec ci- Luc. 11. vi-
vitatibus mœnibus hæc audiendi sancta fames coërceri-
pererat: in camporum amplissimam planitiem sese ef-
fundebat. Sed nec solitudines horrebant viri femina-
que, modò liceret audire concionatorem eum, quem
sequebantur, quoquò ibat. Nos templis vicini habita-
mus, & sepe nec pedem movemus audiendis iis quibus
meliores sumus, necdum ut imprans & incœnati ad so-
litudines, ad mare properemus, ita fit ut plerunque ni-
hil magis fastidiamus quàm divina. Hoc ævo sanè non
desiderantur qui dicant, sed qui audiant: concionato-
rum satis est, non ita semper auditorum. Sexcentas sin-
gulis absentia causas: nec desunt qui audire nolint
ideo, ne fortè dormientem excitent conscientiam: qui
enim se reum novit, etiam se judicem formidat, & tri-
bunal horret propria conscientia.

Deflevit Hieremias, vias Sionis lugere, eò quòd non
sint qui veniant ad solennitatem: non minus viâ ad tem-
pla sepe nunc lugent, dum in viis ad tabernas plaudi-
tur. Non densa nimium conculationes sunt ad audi-
tionem divinæ legis: at si ridiculus histrio novam spe-
ctaculi venustatem promittat, si nuptialis pompa per
urbem incedat, si mundialis curiositas alliciat, mox
usum pedum recipimus, & quidquid oculorum habe-
mus, adferimus, concurrunt insolita stipatione. Dei ve-
rò nuntii, si non, ut olim, subannantur, certè parvi pen-
dantur sermones illorum: quod graviter pagina sacra
queritur.

Non quidem negandum est, multos esse qui concio-
nes audiant, sed & illud tamen fatendum erit, paucos
esse, qui animo desiderent à concione auditâ redire
emendatior. Aures habent, manibus carent, audiunt
& non faciunt. Non abeunt inde vel tantillo meliores.
Sunt qui audiant, ut piæ curiositati non obfistant, alii ut
tempus fallant, quidam ne peccent in consuetudinem:
isti ut doctiores fiant non ut meliores, hi ut charos ocu-
los, quos alibi minus commode possent, in templis vi-
deant; at isti ut videantur, & aliorum in se oculi con-
vertantur: sunt qui dicentis vocolas excipiant in risum
aut calumniam; sunt etiam qui confabulaturi, aut certè
dormituri accedant, aut aures prabituri, sed jam on-
stas. Pauci sunt, & ii demum verè probi auditores, qui
animum adferunt excipiendis monitis paratissimum,
nec aliam ob causam veniunt, quàm ut recedant seip-
sis meliores; non seholæ dicunt, sed vitæ; audiunt utra-
que aure vincti, nec unquam facile audire desinunt, nisi
virtuti jam procliviores. Nemo adeo ferus est qui non
mitescere

Sed signa
dat per-
cuntis.
Luc. 11. vi-

Nihil ma-
gis fasti-
dimus
quàm di-
vina.

Par. 1. 16.
vers. 16.

Multi con-
ciones au-
diunt, pauci
verò qui
concione
audita de-
sideret re-
dire emen-
datiores.

VI. PRÆDESTINATIONIS

S I G N V M.

S Y M B O L V M V I.

FIEVS, quam Christus in suis concionibus non tan-
tùm nominavit sepius, sed quæ divino verbo iustâ
comas ponere & exarscere, momento patuit. Fidelem
diceres divini verbi auditricem, ideo hæc designatur
Auditio verbi Dei. An non illustre hoc Prædestinationis
signum ex ore Christi? Qui ex Deo est, verba Dei audit,
Eximè id declarans: Ambrosius: Quomodo, inquit, pos-
sunt verba Dei dulcia esse in fatis tuis, in quibus est amaritudo
nequitie? Facile agitur quod libenter auditur. Sed illi
veri sunt divini verbi auditores, de quibus Servator:
Beati, inquit, qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud.
Frustra custoditur memoriâ, quod non custoditur &
vitâ. Sunt qui audita sic retinent ne obliviscantur, hoc
tamen agunt vivendo ne corrigantur. Mens prædesti-
nati divina & sacra cupidè anhelat, seponi jubet nego-
tia, ludos abrumpi, epulas etiam quandoque deleri
præcipit, ad templum, ad concionem urget, nec excu-
tationes admittit, pluvium cælum non metuit, serenum
etiam negligit, aprico & campis templorum fornices
præponit, latagit audire, nec satiatur auditis. Aures bona
audiet cum omni concupiscentiâ sapientiam: quæ utique cer-
tior haberi nequit quàm è verbo Dei. Querit anima Ver-
bum, inquit Bernardus, cui consentiat ad correctionem, quo
illuminetur ad cognitionem, cui imitatur ad virtutem, quo re-

Symbo-
lum VI.
Auditio
verbi di-
vini.
Ioan. cap. 8.
vers. 47.
In Psal. 118.
Ipsa soliloq.
Luc. cap. 11.
vers. 28.
August. in
Psal. 118.
Mens præ-
destinati
ad concio-
nem urget,
nec excu-
tationes
admittit.
Eccles. cap. 3.
vers. 31.
Serm. 85. in
Cant.